

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Bergen, 16.03.2017

Høringsuttalelse om Bjørndalen kraftverk i Voss kommune, Hordaland.

Naturvernforbundet Hordaland er skeptisk til at Norsk Grønnkraft skal få konsesjon til å bygge ut Bjørndalen kraftverk i Voss kommune med en effekt på 2,45 MW og beregnet årsproduksjon på 7,2 GWh.

Per dags dato ligger det 7 søknader om tillatelse til utbygging av småkraftverk i Voss kommune alene, inkludert denne søknaden til Bjørndalen kraftverk. I høringsbrevet skrives det at søknadene i Småkraftpakken Voss skal vurderes hver for seg, men også alle sakene samlet. Den samlede belastningen for området skal vurderes, og med tanke på at den økologiske belastningen i området vil bli stor, er Naturvernforbundet Hordaland kritisk til at Norsk Grønnkraft skal få konsesjon til å bygge ut Bjørndalen kraftverk.

Påvirkningene på landskapet og det terrestriske miljøet er for betydelige og de negative konsekvensene av den planlagte utbygningen vil etter vår mening overgå den potensielle samfunnsnyten til dette prosjektet, og konsesjonssøknaden må derfor avslås på bakgrunn av dette.

Dette begrunner vi på følgende;

Biologisk mangfold

I rapporten til Ecofact skrives det at det er avgrenset en lokalitet med naturtypen fosse-eng innenfor influensområdet som er gitt middels verdi. Videre skrives det at Bjørndalen for øvrig er interessant sett fra et biologisk ståsted, der vegetasjon og flora fremstår i frodig utforming langs store deler av elvestrekningen. Det ble registrert flere indikatorarter på rike vekstforhold, og det er et stort potensiale for sjeldne og rødlista arter. Det aktuelle elveløpet er i randsonen av naturtyper markert som kalkrike områder i fjellet. Med disse observasjonene til Ecofact, som tydelig viser at dette området er både rikt og med stort potensiale for sjeldne og rødlista arter, ønsker vi å vise til forvaltningsmål for arter i Naturmangfoldloven § 5 som sier; ”Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.”

Datagrunnlaget på bunndyr er mangelfullt og motstridende. I rapporten skriver de at

”Det må også antas at det forekommer en del invertebrater i og inntil elven som er knyttet til vann. Det er imidlertid ikke kjent at det forekommer spesielt verdifulle arter, og ingen spesielle habitater for slike arter ble påvist under befaringene.” Det virker som de ikke har undersøkt bunndyr faunaen, men skriver likevel at det ikke forekommer spesielt verdifulle arter. Dette er påstander som ikke er basert på fakta, og vi mener det bør stilles høyere krav til vitenskapelig krav og dokumentasjon i konsekvensutredninger og her vil vi gjerne henvise til avsnittet om kunnskapsgrunnlag i Naturmangfoldsloven § 8 første ledd som sier; ”*Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.*”

Videre mener vi det er viktig å minne på at det bare er blitt gjennomført 1 befaring i juli 2012, og den neste hele 4 år senere i juli 2016. Med kun to befaringsdager med 4 års mellomrom, sier dette seg selv at det ikke er tilstrekkelig nok til å kartlegge alle arter i et så stort område. Og med tanke på at store deler av den resterende informasjonen om de ulike registrerte artene er hentet fra aktuelle databaser (som Artsdatabanken), bør det også noteres at det gjerne vil mangle informasjon og registrering av andre arter i området. Veldig ofte er det amatører som legger inn observasjoner i slike databaser, og arter som er sjeldne og vanskelig å artsidentifisere blir gjerne ofte ikke registrert. Det betyr at det er store muligheter for at det er arter i området som ikke er blitt registrert.

Landskap og brukerinteresser

Siden rørgaten vil følge en allerede eksisterende anleggsvei opp til inntaket, vil ikke inngrepet påvirke uberørt natur i like stor grad som den ville gjort hadde det ikke vært for anleggsveien. Men i anleggsfasen kreves det derimot et ryddebelte på 5-10 meter langs veien i tillegg til eksisterende vei, og 20-25 meter i siste del ned mot kraftstasjonen. I anleggsperioden vil det bli støy fra anleggsmaskiner og det vil i en lengre periode bli sår i naturen. Dette er faktorer vi mener er veldig viktig å ta hensyn til. Støy, som Ecofact selv skriver i rapporten, vil virke negativt på fugle- og dyrelivet, der særlig hekke-/yngel plasser vil bli påvirket. Det er også blitt observert fjell og lirype i området der en eventuell utbygging vil kunne forstyrre disse artene i anleggsfasen. Landskapsbildet vil også endre seg, og med tanke på at Bjørndalen benyttes til friluftsliv er dette viktig å ta hensyn til. Etter utbyggingen vil det bli sterkt redusert vannføring i elven og dette vil påvirke synsopplevelsen av elven negativt. Setra på Bjørndalsstølen har aktivitet hele sommeren med 120 geiter, og den eksisterende traktorveien til Bjørndalsstølen vil i en eventuell anleggsfase bli ufremkommelig.

I tillegg til disse begrunnelsene ønsker Naturvernforbundet Hordaland også å vise til flere aktuelle småkraftprosjekter som er til vurdering fra flere lokale grunneiere i området. Å la stadig flere småkraftverk få utbyggingstillatelse, fører til at det blir stadig mindre og mindre urørt natur. Arealødeleggelser som følge av utbygginger er en av de største truslene mot det biologiske mangfoldet. Naturmangfoldlovens §10 med prinsipp om økosystemtilnærming og samlet belastning lovfester at nye naturpåvirkninger, som utbygging av småkraftverk, må underlegges en

helhetsvurdering av hvilke belastninger økosystemet generelt vil bli utsatt for. Eksisterende eller planlagt belastning i området skal tas inn i vurderingen, og er ikke et argument for videre utbygging. Vi viser her til høringsuttale fra FNF-Hordaland. Desto flere inngrep som er gjort eller planlagt utført i området, desto høyere terskel burde NVE ha for tildeling av nye konsesjoner.

Med vennlig hilsen
for Naturvernforbundet Hordaland

Synnøve Kvamme
Leder

Bahar Mozfar
Saksbehandler